

**KLÍČ K VYBRANÝM CVIČENÍM
Z UČEBNICE**

ZEMĚPIS 6

Uč., str. 5 | Úvod do zeměpisu

UČEBNICE

str. 5

2. Protože voda z řek a úrodné nížiny nacházející se kolem nich zajišťovali lidem snadnější obživu, než tvrdší podmínky v horách.
3. Např. kácení lesů, přeměna přírodní krajiny v zemědělskou, stavba přehrad na řekách atd.

Uč., str. 7–15 | I. Vesmír

UČEBNICE

str. 7

1. Astronomie, gravitační síla, např. způsobuje, že se planetární soustava nerozpadne.
2. Hvězdy jsou obrovské žhavé koule, skládající se z horkých plynů, které vydávají energii (světlo a teplo).
3. Galaxie jsou tvořeny miliardami hvězd, hvězdokup a mlhovin, Země se nachází v Mléčné dráze (Galaxii).

UČEBNICE

str. 8

1. Vyvýšenina, kterou stoupá magma na zemský povrch.
2. Např. Etna, Vesuv, Svatá Helena atd.

UČEBNICE

str. 10

1. Planetární systém hvězdy Slunce. Tvoří ji Slunce, planety se svými měsíci, planetky, komety, meteoroidy, prachové částice a plyny. Planety kamenné – Merkur, Venuše, Země, Mars a planety plynné – Jupiter, Saturn, Uran, Neptun.
2. Meteoroid je drobné vesmírné těleso, většinou úlomek planetky a komety. Meteor je svítící objekt (meteoroid prolétávající atmosférou velkou rychlostí, třením se rozžhaví a zazáří jako „jasná čára“. Meteorit je část meteoru, která dopadla na zemský povrch.

UČEBNICE

str. 13

1. Horniny sopečného původu, krátery, pohoří, měsíční prach. Otáčí se kolem své osy, obíhá kolem Země a spolu se Zemí obíhá kolem Slunce.
2. Nov, první čtvrt, úplněk, poslední čtvrt.

UČEBNICE

str. 15

1. Pokud Měsíc vstoupí do stínu Země a je v úplňku.
2. Když je Měsíc v novu a zároveň se Slunce, Měsíc a Země nacházejí v jedné přímce.
3. Střídání přílivu a odlivu způsobuje gravitační (přitažlivá) síla Měsíce a částečně i Slunce.

1. Námořníci – námořní doprava.
2. Tepelné, vodní, atomové, větrné, solární.

Uč., str. 17–31 | II. Země

UČEBNICE

str. 17

1. Jupiter, Saturn, Uran, Neptun.
2. Merkur, Venuše.

1. Galileo Galilei.
2. Fernao de Magalhaes.

1. 12 756 km.
2. 12 714 km.
3. 1 392 020 km.

1. Přibližně 4,6 miliardy let.
2. Nemá (v oblasti pólů je mírně zploštělá), rovníkový poloměr je 6 378 km, polární poloměr je 6 357 km.
3. Oceány – Tichý, Atlantský, Indický, Jižní, Severní ledový; světadíly – Asie, Afrika, Severní Amerika, Jižní Amerika, Antarktida, Evropa, Austrálie a Oceánie.

1. Pomyslná přímka procházející středem Země, která spojuje oba póly. Na severní polokouli směřuje ke hvězdě Polárka, tedy na sever.
2. Polárka je hvězda v souhvězdí Malý vůz, postavíme-li se čelem k ní, tak máme před sebou sever.
3. Podle Slunce, podle světových stran, v přírodě např. podle letokruhů na pařezech.
4. K určení světových stran.

- a) Jižní Amerika, Afrika, Asie; b) Severní Amerika, Afrika, Asie; c) Jižní Amerika, Afrika, Austrálie a Oceánie; d) Severní Amerika, Evropa, Asie; e) Antarktida.

- a) Moskva; b) Buenos Aires; c) New York; d) Perth.

1. Poledníky a rovnoběžky.
2. Rovník.
3. Nultý (hlavní) poledník a poledník 180°.
4. Poledníky 0–180° a rovnoběžky 0–90°.
5. 90° mají zemské póly a 0° má rovník.

1. a) Tasmánie; b) Kalimantan (Borneo); c) Madagaskar; d) Kuba; e) Irsko; f) Grónsko; g) Ohňová země; h) Havaj; i) Island; j) Cejlon; k) Honšú.
2. a) Ochotské moře; b) Středozemní moře; c) Guinejský záliv.

1. Příjem signálů vysílaných satelity na oběžné dráze Země na navigačním přístroji.
2. K vojenským účelům (navigace raket a letadel), v záchranných složkách (hasiči, ambulance, policie) a dopravě (auta, lodě, letadla).
3. Globální polohový systém.
4. Určit zeměpisné souřadnice místa, kde se nacházíme.

1. 7, km.
2. 14 km.

1. Převážně mapy malých měřítek.
2. Mapu velkého měřítka.
3. Mapu středního měřítka.

1. Kartografie.
2. Mapa, plán, atlas, glóbus.
3. Liší se velikostí zobrazeného území, zkrácením a podrobností. Atlas je soubor map uspořádaných do jednoho svazku.
4. Průzkum, který vykonávají letadla a družice. Pořizují letecké a družicové (satelitní) snímky, které se dále digitálně zpracovávají.
5. Vztah mezi vzdálenostmi na mapě a ve skutečnosti (udává, kolikrát je vzdálenost určitých bodů na mapě zmenšena oproti skutečnosti). Mapy malého měřítka, středního měřítka a velkého měřítka.
6. Převodem zakřiveného zemského povrchu do roviny mapy.

Uč., str. 34–35 | III. Mapy

Nížiny mají maximálně 300 metrů, znázorněny jsou zelenou barvou.

1. Pomocí barvy, kót a vrstevnic.
2. Mapové značky jsou symboly, kterými jsou na mapě zachyceny útvary a objekty nacházející se v krajině.
3. Tematické mapy a obecně zeměpisné mapy.
4. Vlastní mapu (tzv. mapové pole), název mapy, měřítko mapy, vysvětlivky (tzv. legendu), autora, vydavatele, rok vydání.
5. Vrstevnice jsou linie, které spojují místa se stejnou nadmořskou výškou.

Uč., str. 37–47 | IV. Pohyby Země a jejich důsledky

1. Přímkou procházející středem Země, která spojuje oba póly, je pouze pomyslná.
2. Polárka.

1. Země se otáčí kolem své osy od západu k východu.
2. Přibližně za 1 den (24 hodin), přesněji je to za 23 hodin 56 minut 4 sekundy.

Přibližně za 8 min. 20 s.

UČEBNICE ————— **str. 41**

1. Eliptická dráha.
2. Asi 150 mil. km.
3. Oběh Země kolem Slunce a sklon zemské osy.
4. Jaro – 20. 3., léto – 21. 6. (nebo 20. 6.), podzim – 22. 9. (nebo 23. 9.), zima – 21. 12. (nebo 22. 12.).

UČEBNICE ————— **str. 42**

2. Na rovníku.

UČEBNICE ————— **str. 43**

1. Délka dne a noci se mění v závislosti na ročním období a zeměpisné šířce. V ČR svítí Slunce nejdelší dobu při letním slunovratu a noc je nejkratší v roce. Při zimním slunovratu je na našem území den nejkratší a noc nejdelší.
2. V létě je dráha Slunce na obloze delší než v zimě. Je to proto, že Slunce je na obloze výše, takže na zemský povrch dopadá sluneční záření o větší intenzitě. Proto je v létě v ČR tepleji.
3. Polární den je časové období, kdy po dobu nejméně jednoho dne (24 hod.) Slunce nezapadne za obzor. Při polární noci Slunce nejméně 24 hodin vůbec nevyjde. Nejkratší polární den a noc je na severním a jižním polárním kruhu (24 hod.). Nejdelší polární den a polární noc jsou na pólech (trvají půl roku).

UČEBNICE ————— **str. 46**

1. Tichým a Severním ledovým oceánem.
2. Překročením datové hranice ze západní na východní polokouli přičteme k datu 1 den. Pokud přejdeme hranici z východní na západní polokouli, 1 den od data odečteme.

UČEBNICE ————— **str. 47**

1. Protože je Země kulatá. Když na jedné straně zeměkoule je světlá část dne, na opačné je noc.
2. Místní čas je čas na daném poledníku. Místa, ležící na stejném poledníku, mají tedy stejný místní čas. Z praktických důvodů byl zaveden čas pásmový. Na Zemi je 24 časových pásem (pro území ve stejném časovém pásmu platí stejný čas).
3. Česká republika patří do střeoevropského časového pásma.
4. Datová hranice je mezinárodní dohodou stanovená linie vedoucí podle poledníku 180°, který spolu s nulovým poledníkem rozděluje Zemi na východní a západní polokouli.
5. 31 dní (leden, březen, květen, červenec, srpen, říjen, prosinec), 30 dní (duben, červen, září, listopad) 28 nebo 29 dní má únor. 6. Gregoriánský kalendář, který má 12 měsíců s různým počtem dnů.

Uč., str. 49–58 | V. Litosféra

UČEBNICE ————— **str. 49**

1. Hustota je fyzikální veličina určující hmotnost objemu zkoumaného tělesa, uvádí se v kg/m³.
2. Cca před 13,8 miliardami let.

UČEBNICE ————— **str. 50**

1. Zemská kůra, zemský plášť a zemské jádro.
2. Pevninská kůra má větší mocnost (průměrnou 35 km) a je lehčí (tvoří ji převážně horniny s nižší hustotou – např. žula a pískovec). Oceánská kůra má menší mocnost (průměrnou 7 km) a je těžší (tvoří ji převážně horniny s vyšší hustotou – např. čedič).
3. Zemská kůra.

4. Litosféra je kamenný obal Země. Tvoří ji zemská kůra a nejsvrchnější část zemského pláště (tloušťka 70–100 km). V litosféře dochází k pohybu litosférických desek, k zemětřesení a sopečné činnosti.

1. Evropa.
2. Barentsovo moře, Bílé moře.
3. Ropa a zemní plyn.
4. 40.

UČEBNICE

str. 53

1. Obrovské části zemské kůry, které se pohybují a jsou mezi sebou odděleny zlomy.
2. Litosférické desky se pohybují podél sebe, od sebe nebo proti sobě.

1. Aconcagua 6 959 m, Mount Everest 8 850 m.
2. Mariánský příkop 10 924 m.
3. Oceánské příkopy – např. Filipínský, Japonský, Jávský.

UČEBNICE

str. 56

1. Magma jsou roztavené horniny pod povrchem. Magma vylité na zemský povrch nebo oceánské dno se nazývá láva.
2. Souvislý pás sopek při pobřeží Tichého oceánu.
3. Dělíme je na činné, spící a vyhaslé.

1. Praotec Čech.
2. Říp 461 m.

UČEBNICE

str. 58

1. Seismograf je přístroj, který zaznamenává zemětřesení.
2. Ohnisko zemětřesení (hypocentrum) je místo pod zemským povrchem, kde zemětřesení vzniklo. Epicentrum je místo na zemském povrchu přímo nad ohniskem zemětřesení.
3. Tsunami je obrovská vlna. Vzniká v důsledku podmořského zemětřesení.
4. Zemětřesení vznikají nejčastěji podél zlomů litosférických desek.

1. Tichý oceán, Indický oceán.
3. Nutno co nejrychleji pobřeží opustit.

Uč., str. 61 | VI. Povrch Země

UČEBNICE

str. 61

1. Vrásnění, kerná činnost, sopečná činnost.
2. Vnitřní činitelé utvářejí zemský povrch (např. pohoří).
3. Při vrásnění se horniny zvlíní do vrás, při kerné činnosti se rozlámou na kry.

UČEBNICE

str. 64

1. Vnější přírodní činitelé (voda, vítr, teplota, rostliny a člověk) zemský povrch zarovňávají. Rozrušují horniny na zemském povrchu tak, že dochází k jejich rozpadu (zvětrávání). Zvětralé horniny jsou odnášeny do jiných míst, kde se usazují.
2. Působením dešťové vody horniny měknou a drolí se. Tekoucí voda si vymílá koryto a odnáší různý materiál (např. písek, kamínky, hlínu), který se u ústí řek usazuje. Vznikají říční nánosy.

3. Delta je ústí řeky s velkým množstvím naplavenin a větvením hlavního toku do mnoha ramen. Soutěska je velmi hluboké údolí (má tvar písmene V). Duny jsou písčité pahorky a vznikají v pouštích.
4. Rozrušují zemský povrch, anebo naopak na svazích zpevňují.
5. Například budování dopravních staveb, těžba nerostných surovin, stavění hrází.

UČEBNICE

str. 66

Vnitřní přírodní činitelé zemský povrch narušují, zatímco vnější ho zpětně zarovnávají.

UČEBNICE

str. 67

1. Ostrov je část pevniny, která je zcela obklopena vodní plochou (mořem, jezerem). Poloostrov je výběžek pevniny do moře, který je ze tří stran obklopen vodní plochou. Např.: Grónsko, Arabský poloostrov.
2. Nížina je území o nadmořské výšce 0–300 m. Vysočina je území o nadmořské výšce nad 300 m.
3. Typy krajín podle rozdílů nadmořské výšky mezi nejvyšším a nejnižším místem v krajině: rovina – 0–30 m, pahorkatina – 30–150 m, vrchovina – 150–300 m, hornatina – 300–600 m, velehornatina – nad 600 m.

UČEBNICE

str. 68

1. Hornomoravský úval, Dyjskosvratecký úval.

UČEBNICE

str. 69

1. Sníženiny jsou místa s nižší nadmořskou výškou než jakou má jejich okolí. Vyvýšeniny jsou místa s vyšší nadmořskou výškou než jako má jejich okolí.
2. Druhy sníženin – údolí, soutěska, kaňon, pánev, plošina, tabule. Druhy vyvýšenin – pahorek a vrch, hora, velehora.
3. Krasová oblast (kras) je oblast, kde se vyskytují krasové útvary. Ty vznikají působením vody v rozpustné hornině, nejčastěji ve vápenci.
4. Jeskyně a krápníky.
5. Propast.

Uč., str. 71–79 | VII. Atmosféra

UČEBNICE

str. 71

viz cvičení 10/2

UČEBNICE

str. 72

1. Atmosféra je vzdušný obal Země. Tvoří ji směs plynů, zejména dusík a kyslík. V malé míře i oxid uhličitý, vzácné plyny a vodní pára.
2. Atmosféra chrání Zemi před nebezpečným zářením a meteoroidy. Zajišťuje na Zemi teplotu příznivou pro život. Ve dne zabraňuje přílišnému zahřátí a v noci naopak výraznému poklesu teploty.
3. Troposféra, stratosféra, vyšší vrstvy atmosféry.
4. Ozonosféra je součástí stratosféry a pohlcuje nebezpečné UV záření.

UČEBNICE

str. 76

1. Teploměrem, barometrem, větroměrem a srážkoměrem.
2. Stupeň Celsia (°C), hektopascal (hPa), m/s nebo km/h, mm.
3. Atmosférický tlak ovlivňuje nadmořská výška a teplota vzduchu. S rostoucí nadmořskou výškou atmosférický tlak klesá. Nejvyšší tlak je u mořské hladiny. Teplý vzduch je lehčí než studený, proto stoupá vzhůru a vzniká oblast nízkého tlaku (N). Naopak v oblastech, kde studený vzduch klesá dolů, je tlak vyšší. Vzniká zde oblast vysokého tlaku (V).

4. Vítr je pohyb vzduchu v atmosféře. Vzniká proto, že tlak v atmosféře není všude stejný. Vítr proudí z místa s vyšším atmosférickým tlakem do míst s nižším atmosférickým tlakem. Směr větru udáváme světovou stranou, odkud vane.
5. Druhy srážek – déšť, kroupy, sníh, mlha.

UČEBNICE

str. 78

1. Vzduch proudí v atmosféře vlivem rozdílných teplot a různého atmosférického tlaku.
2. Pasáty jsou pravidelné větry, které vanou od obratníků směrem k rovníku.
3. V mírném pásu větry vanoucí od západu (západní proudění).
4. Monzuny jsou nepravidelné sezónní větry, které mění směr se změnou ročního období. V létě vanou od oceánu směrem na pevninu. Přinášejí hodně oblačnosti a srážek (období dešťů). V zimě vanou od pevniny nad oceán. Jsou suché a chladné (období sucha). Monzuny se vyskytují hlavně v jižní a jihovýchodní Asii (např.: Indie a Vietnam).
5. Tropická bouře (tropická cyklona) je mohutný oblačný vír o průměru několika set kilometrů. Vzniká v nejteplejších oblastech nad oceánem. Má různé názvy – např.: tajfun (v jihovýchodní Asii) nebo hurikán (v Americe). Tornádo je rychle rotující vzdušný vír, který vzniká nad pevninou z bouřkového mraku. V průměru má několik set metrů. Vítr v tornádech může dosáhnout rychlosti i několika set kilometrů za hodinu.

UČEBNICE

str. 79

1. Podnebí je dlouhodobý průměrný stav počasí na určitém místě. Podnebí závisí především na zeměpisné šířce a nadmořské výšce.
2. Zeměpisná šířka určité oblasti ovlivňuje množství slunečního záření, které dopadá na Zemi. Nejvíc dopadá na rovník a směrem k pólům se jeho množství zmenšuje. Podnebné pásy: tropický, subtropický, mírný a polární.

Uč., str. 82–90 | VIII. Hydrosféra

UČEBNICE

str. 82

1. Modrá planeta.

UČEBNICE

str. 85

1. Hydrosféra je vodní obal (veškerá voda) na Zemi. Hydrologie je věda, která se zabývá studiem vody v přírodě.
2. Oceány – Tichý, Atlantský, Indický, Jižní, Severní ledový oceán.
3. Pevninské ledovce se nacházejí v polárních oblastech (např. v Antarktidě a Grónsku). Zaujímají největší plochu. Horské ledovce se vyskytují v horských pohořích (např. Alpy v Evropě). V létě částečně tají.
4. Přírozené vodní nádrže vytvořila příroda (jezera, mokřady). Umělé vodní nádrže vytvořil člověk. Voda je v nich zadržována pomocí hrází (rybníky, přehrady).
5. Rybníky slouží k chovu sladkovodních ryb. Přehrady se užívají např. k výrobě elektrické energie, zásobárna pitné a užitkové vody, ochrana proti povodním.

UČEBNICE

str. 88

1. Malý oběh vody probíhá pouze nad pevninou nebo pouze nad oceánem. Velký oběh vody probíhá současně nad oceánem a nad pevninou.
2. Vlny vznikají působením větru. Voda v oceánech se přemísťuje na velké vzdálenosti v mohutných prouděch, které nazýváme oceánské proudy. Příčinou jejich vzniku je vítr, různá teplota a různá slanost vody. Oceánské proudy dělíme na teplé (proudí od rovníku směrem k pólům) a studené (proudí od pólů směrem k rovníku).

3. Povodí je území, ze kterého je voda odváděna do jednoho moře nebo oceánu. Bezodtoková oblast je území, ze kterého není voda odváděna do žádného moře.

UČEBNICE

str. 90

1. Povodeň je přírodní jev, při kterém dochází k velkému vylití vody z koryta vodního toku a zaplavení blízkého okolí. Patří mezi přírodní katastrofy.
2. Povodeň vzniká většinou v důsledku silných srážek dlouhodobých nebo krátkodobých (s rychlým nástupem a prudkým průběhem) nebo táním sněhu.
3. Sledovat informace ze sdělovacích prostředků, uposlechnout pokyny záchranného systému (např. hasiči), utěsnit okna a dveře, přestěhovat do bezpečí cennosti a auta, připravit se na náhlé vypnutí elektřiny a plynu. Připravit se na možnou evakuaci (např. vzít s sebou osobní doklady, peníze, léky, věci osobní potřeby, náhradní oblečení, pitnou vodu, mobil).
4. Pitná voda je pro člověka životně důležitá. Užitková voda se může použít například k mytí a zavlažování, k výrobě elektřiny nebo v průmyslu.
5. Odpadními vodami z továren, ropnými látkami unikajícími z automobilů, hnojivy z polí.

Uč., str. 92–95 | IX. Pedosféra

UČEBNICE

str. 92

Způsobují ho půdotvorní činitelé, kteří horniny rozrušují, a tím se horniny rozpadají na menší částice.

UČEBNICE

str. 94

1. Matečná hornina, podnebí (teplota a srážky), rostliny a živočichové, podzemní voda, člověk (obděláváním a hnojením).
2. Živou složku půdy tvoří kořeny rostlin a živočichové, kteří v půdě žijí. Neživou složku půdy tvoří zvětralé horniny, půdní voda a vzduch.
3. Půdní horizonty jsou vrstvy, ze kterých se půda skládá (humusový, minerální a matečná hornina). Humus je nejúrodnější část půdy (vzniká rozkladem odumřelých částí rostlin a živočichů).
4. Úrodnost závisí na půdním typu (černozem, hnědozem, podzolové půdy) a půdním druhu (půdy písčité, hlinité, jílovité).
5. Nejúrodnějším půdním typem jsou černozemě a nejúrodnějším půdním druhem hlinité půdy.

UČEBNICE

str. 95

1. Půda poskytuje životní prostředí rostlinám a mnoha živočichům. Člověk půdu využívá pro pěstování zemědělských plodin.
  2. Vodní eroze, větrná eroze, znečištění, těžba surovin, výstavba.
  3. Vodní eroze je rozrušování povrchu půdy působením prudkých dešťů nebo během rychlého tání sněhu a větrná je odnos svrchních částí půdy vlivem silného větru.
1. Síla, kterou se tělesa na zemi vzájemně přitahují. Větší – Jupiter, Saturn, Uran, Neptun, menší – Mars, Venuše, Merkur.

Uč., str. 97–109 | X. Biosféra

UČEBNICE

str. 97

1. Sladká voda – na pevnině, slaná voda – v oceánech a mořích.
2. Krtek, žížala; delfín, žralok atd.

3. atmosféra – vzdušný obal Země, hydrosféra – vodní obal Země, litosféra – kamenný obal Země, pedosféra – půdní obal Země, biosféra – živý obal Země.

UČEBNICE

str. 100

1. Podnebí tropických deštných lesů je velmi teplé a vlhké (hodně a často tu prší). V savanách se střídají dlouhá období sucha a krátká období dešťů.
2. Tropické deštné lesy se rozprostírají v oblastech kolem rovníku. Nejrozsáhlejší jsou v povodí řeky Amazonky v Jižní Americe v oblasti zvané Amazonie.
3. Savany se rozkládají podél tropických deštných lesů směrem k oběma obratníkům. Nejrozsáhlejší savany se nacházejí v Africe.
4. Uspořádaná patra tropického deštného lesa tvoří velmi husté porosty stromů. Krajina savan je tvořena převážně travinami. Stromy a keře se vyskytují jen málo.
5. Živočichové v tropických lesích – papoušci, hadi (např. anakonda), krokodýli, lidoopi (např. gorila), šelmy (např. jaguár), opice. V savanách – býložravci (např. zebry, žirafy, antilopy, slon africký), šelmy (např. lvi), hmyz (např. mravenci a termiti), ptáci (např. pštros africký, čáp marabu), hadi (např. mamba, kobra).

UČEBNICE

str. 102

1. Podnebí v pouštích je velmi suché a má velké rozdíly mezi teplotou ve dne a v noci. Subtropická krajina (středomořská) má léta teplá a suchá, zimy mírné a deštivé.
2. Pouště se nacházejí převážně kolem obratníků (např. Sahara v Africe).
3. Oáza je osamocené místo v poušti, kde roste vegetace (např. palma datlová). Oázy vznikají v pouštních sníženinách, kde bývají zdroje podzemní vody.
4. Nachází se převážně v oblastech kolem Středozemního moře. Pěstují se zde teplomilné rostliny (např. réva vinná, olivovníky, citrusy).

UČEBNICE

str. 105

1. Rozkládají se ve vnitrozemských oblastech mírného pásu. Step v Severní Americe se nazývá prairie a v Jižní Americe je to pampa. Stepní krajinu tvoří rozsáhlé travní porosty.
2. Ve stepích se vyskytují neúrodnější půdy – černozemě. Na mnoha místech byly proto travní porosty přeměněny v pole, kde se pěstují obilniny, hlavně pšenice a ječmen. Těmto oblastem se říká „světové obilnice“.
3. V listnatých lesích např. habr a dub. Ve smíšených lesích např. buk, bříza, z jehličnanů smrk a jedle.
4. Ve smíšených lesích žije např. jelen lesní, srnec obecný, prase divoké, veverka obecná, jezevec lesní, liška obecná. V tajze žije medvěd hnědý, los evropský, vlk obecný, rys ostrovid, rosomák obecný, tygr ussurijský.

UČEBNICE

str. 108

1. Protože s rostoucí nadmořskou výškou klesá teplota vzduchu, zvyšuje se množství srážek, roste rychlost větru.
2. Základní výškové stupně krajiny – nížinný (listnaté a smíšené lesy), podhorský (jehličnaté lesy), horský (horské louky a horská tundra), pásmo věčného sněhu a ledu.

UČEBNICE

str. 109

1. Biosféra jsou všechny živé organismy na Zemi (rostliny, živočichové, houby a bakterie). Biomy jsou různé krajiny, které se vytvořily především vlivem rozdílného podnebí.
2. Korálové útesy vznikají v teplých a mělkých částech oceánů. Jsou vytvořeny ze schránek odumřelých korálů.